

Česká delegace na 148. Shromáždění Meziparlamentní unie v Ženevě

Ve dnech 22. – 27. března 2024 se v Ženevě konalo 148. Shromáždění Meziparlamentní unie.

Poslaneckou sněmovnu reprezentovali poslanci Viktor Vojtko, vedoucí stálé delegace, a Petr Fifka. Za Senát se zúčastnila senátorka Miluše Horská a senátor Zdeněk Nytra.

Během šestidenního jednání probíhala obecná rozprava na téma: *Parlamentní diplomacie pro dosažení míru a porozumění*. V rozpravě vystoupil **V. Vojtko** s projevem odkazujícím na možnosti parlamentních multilaterálních fór a odpovědnosti vést dialog k posílení mezinárodního práva. Znovu poukázal na ruskou agresivní válku na Ukrajině a vyzval delegáty, aby uplatnili možnosti parlamentní diplomacie a tlaku na ruskou delegaci k ukončení této války. Rovněž hovořil o konfliktu v Gaze a vyzval k podpoře všech aktivit, které povedou k okamžitému humanitárnímu příměří, propuštění rukojmí a humanitární pomoci v souladu s mezinárodním právem. Výsledkem rozpravy je „Ženevská deklarace k parlamentní diplomacii“.

V rámci každého shromáždění se rozhoduje o tzv. urgentním bodu jednání, kdy poslanci z celého světa hlasují, která situace kdekoliv ve světě vyžaduje aktuální pozornost, soustředěnou pomoc a diplomatické řešení podporované parlamenty. Ve finálním hlasování se rozhodovalo mezi návrhem afrických zemí: „Zvyšování povědomí o dočasných opatřeních Mezinárodního soudního dvora v souvislosti s Izraelem a Palestinci v Gaze a urgentní výzva k řešení humanitární krize v Gaze“, návrhem Dánska, Francie, Maďarska a několika dalších evropských zemí: „Výzva k okamžité akci v konfliktu na Blízkém východě“ a návrhu Argentiny: „Svobodné, férové a transparentní volby: směrem k demokratické změně ve Venezuele“. Česká delegace podpořila všemi hlasy návrh evropských zemí dle dohody geopolitické skupiny 12plus. Ani tentokrát však, stejně jako na minulém shromáždění, nedošlo k prosazení žádného návrhu, protože ani jeden neobdržel více než dvě třetiny hlasů.

V reakci na neúspěšné hlasování vydalo vedení MPU „Prohlášení k situaci v Gaze“, kde vyzývá k okamžitému přerušení bojů, propuštění rukojmí, doručení humanitární pomoci a odsuzuje násilí proti civilnímu obyvatelstvu s ohledem na mezinárodní právo.

Stálý výbor pro mír a mezinárodní bezpečnost připravil rezoluci „Sociální a humanitární dopad autonomních zbraňových systémů a umělé inteligence“. Česká delegace prosadila do finálního návrhu rezoluce také svůj pozměňovací návrh. Při představení českých návrhů poslanec V. Vojtko poukázal na obrovská rizika zneužití těchto systémů.

Stálý výbor pro udržitelný rozvoj připravil rezoluci „Partnerství pro klimatickou akci - podpora dostupné zelené energie a zajištění inovací, odpovědnosti a rovného přístupu.“

Stálý výbor pro spolupráci s OSN připravil dokument vyzývající k reformě Rady bezpečnosti OSN.

Zástupci české delegace se mj. zúčastnili brífinku skupiny 12plus a Ukrajiny k současné situaci na Ukrajině. V rámci jednání zaznělo poděkování České republice za její vedoucí roli při dodávkách munice na Ukrajinu ze třetích států.

Meziparlamentní unie sdružuje 180 členských parlamentů z celého světa a slouží jako jedinečná platforma pro parlamentní diplomacii, výměnu zkušeností a dobré praxe v legislativní činnosti, podporu demokracie, lidských práv, rovnoprávnosti žen a mužů a udržitelného rozvoje. Úzce spolupracuje s OSN.